

Yhteenveto VSB:n susikartta-aineistosta

Suomen tuulivoimayhdistyksen tilastojen mukaan Suomeen on rakennettu aikavälillä 2019-6/2023 yhteensä 776 tuulivoimaturbiinia. Kyseisellä aikavälillä tuulivoimaloiden kokonaismäärä Suomessa on siten yli tuplaantunut. Ylivoimainen enemmistö näistä uusista hankkeista sijoittuu Länsi-Suomeen. Samalla ajanjaksolla myös Suomen susikanta on Luonnonvarakeskuksen (Luke) tietojen perusteella kasvanut voimakkaasti sekä yksilömäärän (arviolta 42-84 % kasvu) että susireviirien määrän (arviolta 78 % kasvu), ja susikannan kasvu on ollut erityisen voimakasta juuri Länsi-Suomessa, mihin tuulivoimahankkeetkin ovat keskittyneet.

VSB on tarkastellut Suomen susikannan ja reviirien kehittymistä vuosien 2018 ja 2023 välillä Luonnonvarakeskuksen susikantaraporttien ja karttapalvelun avulla. Reviirirajat on piirretty paikkatietoaineistoksi vuoden 2018 ja 2023 susikantaraporttien reviirirajojen mukaan. Samoihin karttakuviin on merkitty tuotannossa tai rakentamisvaiheessa vuosina 2018 ja 2023 olevat tuulivoimapuistot (ks. alla liitteet 1 ja 2). Vuoden 2018 karttaan on sisällytetty myös vuonna 2019 valmistuneet hankkeet koska ne ovat olleet rakenteilla vuonna 2018. Tarkastelemalla viittä tuulivoimaintensiivisille alueille sijoittuvaa susireviiriä (Kalajoen, Korsnäsin, Pyhäjoen, Kaskisen ja Toholammin reviirit) ja niiden kehitystä kyseisellä ajanjaksolla sekä vertailemalla tätä rakennettujen ja rakenteilla olevien tuulivoimapuistojen sijaintiin samalla alueella voidaan päätellä, että tuulivoimarakentamisella ei ole tarkastelluissa esimerkkitapauksissa ollut todettavissa olevaa vaikutusta susien esiintymiseen ja susireviirien sijaintiin. Useassa tapauksessa susireviirien yksilömäärä on päinvastoin jopa lisääntynyt tai uusia susireviirejä on muodostunut sellaisille alueille, joilla on ennestään ollut tuotantovaiheessa olevia tuulivoimapuistoja ja jonne on rakennettu lisää tuulivoimaloita kyseisenä ajanjaksona. Empiiriset havainnot susireviirien kehittymisestä viimeisen viiden vuoden aikana eivät näin ollen tue hallinto-oikeuden päätöksen lähtökohtana ollutta olettaa, jonka mukaan suden elinolosuhteet automaattisesti heikkenisivät tuulivoimarakentamisen myötä.

Kartoissa on myös havainnollistettu, miltä reviireiltä olisi ollut saatavilla pantadataa. Vuonna 2018 tällaisia reviirejä oli yhteensä 10, eli alle neljäsosa kaikista Suomen vuonna 2018 tunnetuista susireviireistä. Nämäkin sijoittuivat lähinnä Kainuun, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntiin ja varsin rajatulle alueelle. Vuonna 2020 pantadataa oli saatavilla enää viidestä reviiristä, ja vuodesta 2021 alkaen pantadataa ei ole ollut saatavilla enää miltään reviiriltä, koska susien pannoitus osana kannan kehityksen seuranta on lopetettu. Hallinto-oikeuden päätöksestä ilmenevä vaatimus pantadatan käytöstä susireviirille sijoittuvan tuulipuistohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymisen kategorisena edellytyksenä on näin ollen täysin kohtuuton ja johtaisi siihen, että merkittävä osa koko Suomesta rajautuisi tästä eteenpäin käytännössä tuulivoimahankekehitykseen ja -tuotantoon soveltumattomaksi alueeksi. Kun otetaan lisäksi huomioon puolustusvoimien tutkavalvonnasta aiheutuvat rajoitteet Itä-Suomessa sekä porotaloudesta johtuvat rajoitteet Lapissa, tällainen linjaus tekisi maatuulivoimahankkeiden kehittämisestä Suomessa erittäin haastavaa, ja vaikeuttaisi merkittävästi muun muassa Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Susireviirit ja tuulivoima - 2018

Vuonna 2018 Suomessa oli Luken tietojen mukaan 45 susireviiriä tai havaintoaluetta, joilla eli yhteensä arviolta 180 – 205 susiyksilöä. Susireviirien yhteenlaskettu pinta-ala vuonna 2018 oli noin 3 920 neliökilometriä.

Vuonna 2018 Suomessa oli 137 rakennettuja tai rakenteilla olevia tuulipuistohanketta. Myös vuonna 2019 valmistuneet hankkeet sisällytetty karttaan koska ne ovat olleet rakenteilla 2018 ja silloin vaikuttaneet susireviireillä.

Kartalla on esitetty reviirit, joilla on ollut saatavilla pantadata vuonna 2018. Tällöin pantadata oli saatavilla kymmeneltä reviiriltä, jotka sijoittuivat pääosin Kainuun alueelle.

Susireviirit ja tuulivoima - 2023

Vuonna 2023 Suomessa oli Luken tietojen mukaan 80 susireviiriä tai havaintoaluetta, joilla eli yhteensä arviolta 291 – 331 susiyksilöä. Susireviirien yhteenlaskettu pinta-ala vuonna 2023 oli noin 7 140 neliökilometriä. Vuoteen 2018 verrattuna reviirien pinta-ala on kasvanut noin 82 %:a ja yksilömäärä lisääntynyt noin 42-84 %:a.

Vuonna 2023 Suomessa oli 202 rakennettuja tai rakenteilla olevia tuulipuistohankkeita, joista 73 hanketta sijoittui vuoden 2023 susireviirien sisäpuolelle. Kehitteillä on julkisia tuulipuistohankkeita arviolta 7 900 voimalan verran, joista 2023 susireviirien sisällä on noin 1 900 voimalaa. Käytännössä lähes neljäsosa kehitteillä olevista hankkeista sijoittuu susireviirien sisälle. Tarkastelussa ei ole voitu ottaa huomioon hankkeita, jotka eivät vielä ole julkisia.

Kartalla on esitetty reviirit, joilla on ollut saataville pantadata vuonna 2020. Tällöin pantadata oli saatavilla enää vain viideltä reviiriltä. Vuoden 2020 jälkeen pantadataa ei ole ollut saatavilla miltään reviiriltä, koska susien pannoittaminen on lopetettu eikä aiemmin asetettujen pantojen paristoja ole uusittu.

Tuulivoimarakentaminen ja susireviirit

Vuonna 2022 Luke uutisoi susireviirien lisääntymisestä etenkin rannikkoalueilla ([https://www.luke.fi/fi/seurannat/susikannan-seuranta/suomen-susikannan-painopiste-yhdenemman-lannessa](https://www.luke.fi/fi/seurannat/susikannan-seuranta/suomen-susikannan-painopiste-yhdenenemman-lannessa)), jonne myös tuulivoimarakentaminen on painottunut rannikon hyvien tuuliolosuhteiden vuoksi.

Valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista ohjaa tuulivoimarakentamisen kohdistumaan asuttamattomille alueille, käytännössä siis alueille, joilla myös sudet viihtyvät. Susireviirit ja tuulivoima sijoittuvat siis jo lähtökohtaisesti usein samoille alueille.

Susikannan ja reviirien arvioinnissa olennaisena osana on ihmisten tekemät havainnot, jotka ilmoitetaan paikallisen riistanhoitoyhdistyksen suurpetoyhdyshenkilölle joka kirjaa havainnot Tassujärjestelmään. On siis luonnollista, että havainnot painottuvat alueille, joilla liikutaan eniten (metsästys ja muu luonnossa liikkuminen).

LUKE:n aineistojen lisäksi hanketoimijoilla tai konsulteilla ei ole muita mahdollisuuksia selvittää susien liikkumista alueella, etenkin kun vuoden 2020 jälkeen gps-dataa ei ole ollut saatavilla miltään reviiriltä, eikä pannoituksia jatketa. Käytännössä gps-datan vaatiminen tarkoittaisi sitä, ettei tuulivoimaa voitaisi rakentaa lainkaan susireviirien sisälle.

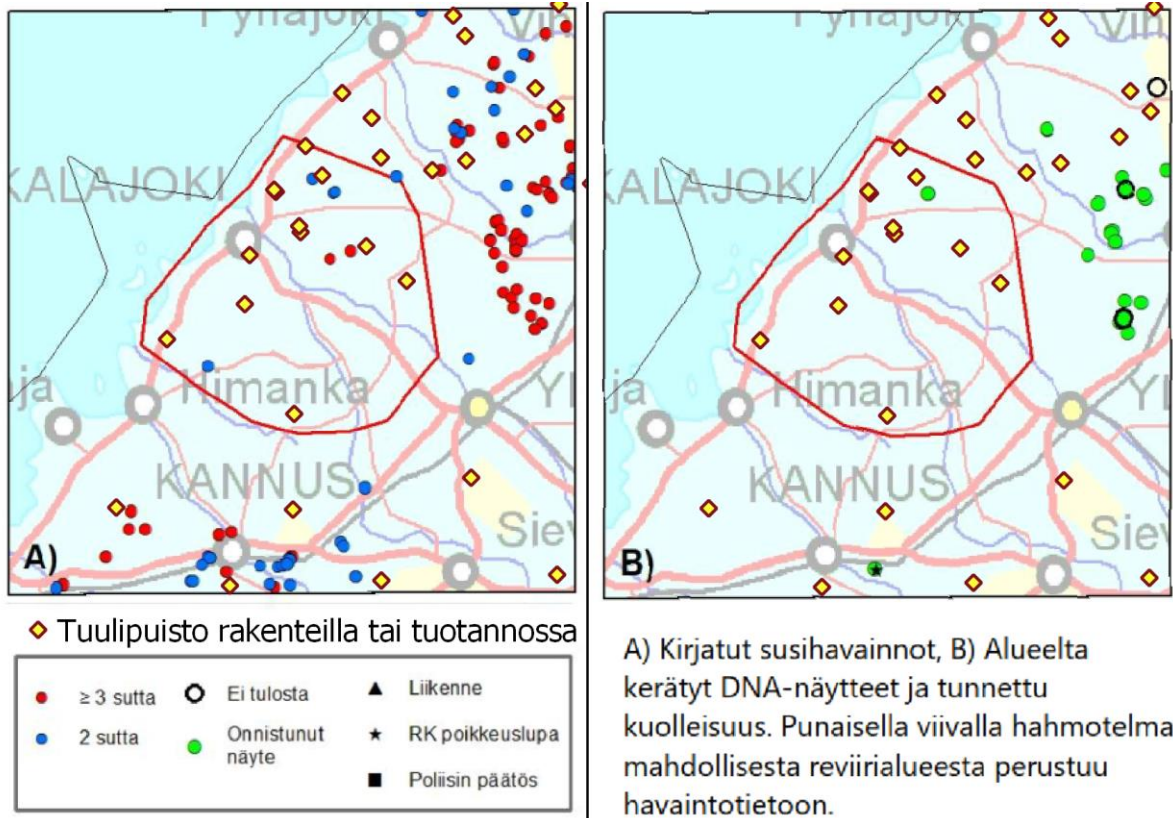
Tuulivoimatuotannon osuus Suomen sähköntuotannosta oli vuonna 2022 noin 14 %, josta käytännössä lähes kaikki tuotettiin maatuulivoimalla. Maatuulivoimalla on seuraavan vuosikymmenen aikana erittäin merkittävä rooli Suomen uusiutuvan energian tuotannon lisäämisen kannalta, sillä ensimmäiset merituulivoimahankkeet saataneen tämänhetkisten arvioiden valossa tuotantoon vasta 2030-luvulla. Mikäli susireviirien sisälle ei voida rakentaa tuulivoimaa, tarkoittaa se käytännössä kaikkien susireviireille suunniteltujen maatuulivoimahankkeiden kaatumista. Susireviirien sisällä kehitteillä olevien 1 900 voimalan vuosituotanto olisi arviolta 47 – 53 terawattituntia, joka vastaisi noin 58 – 65 % Suomen sähkönkulutuksesta vuonna 2021. Hankkeet ovat vihreän siirtymän kannalta olennaisia ja mahdollistavat teollisia investointeja Suomeen.

1 900 voimalaa tarkoittaisi noin 18,2 miljardin euron investointeja, 380 kokoaikaista huoltotyöntekijää, ja 57 miljoonan euron vuosittaisia kiinteistöverotuloja. Lisäksi hankkeet työllistävät huomattavasti ihmisiä hankekehitysvaiheessa ja etenkin rakennusvaiheessa.

Vuoden 2023 reviierejä, joilla jo useampia rakennettuja tuulipuistohankkeita

Kalajoen reviiiri

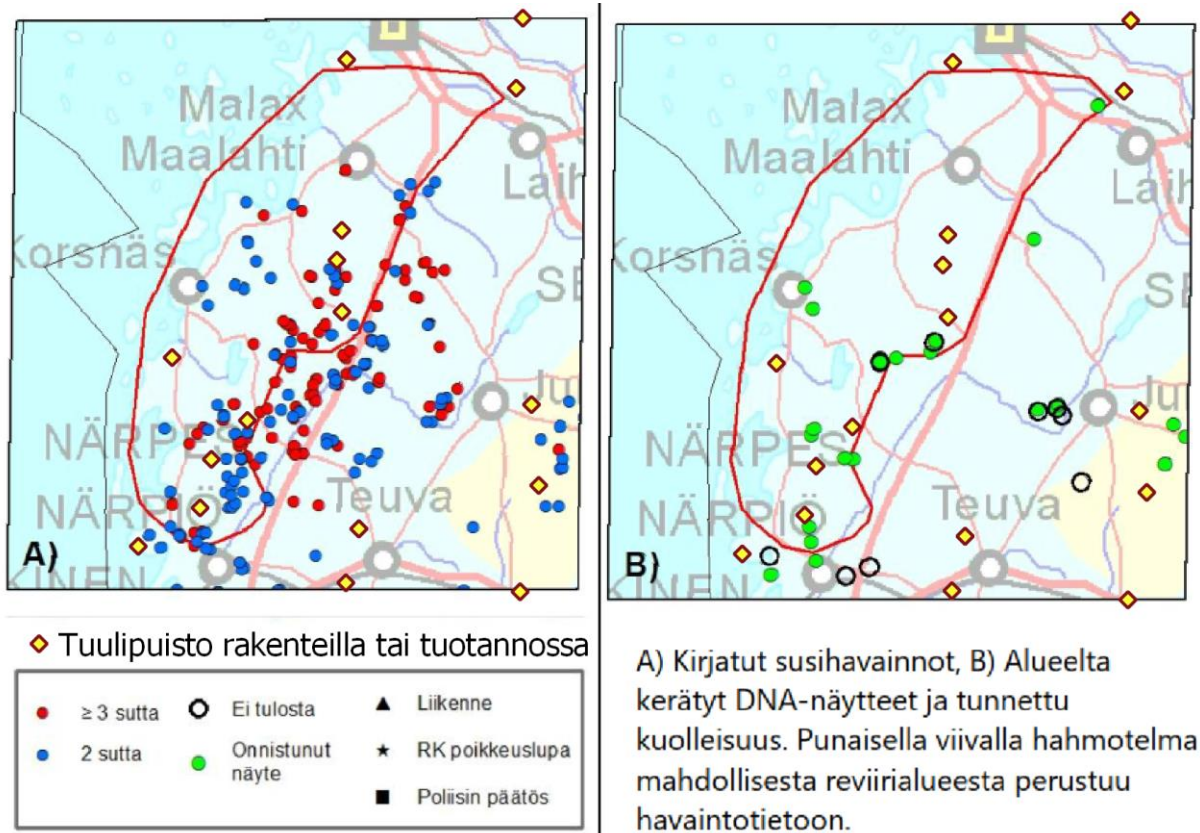
Kalajoen reviiiri on syntynyt alueelle vuosina 2020-2021, jolloin alueella on jo ollut 72 tuulivoimalaa tuotannossa tai rakenteilla. Tämän jälkeen voimaloita on rakennettu lisää 21 kappaletta.

Kalajoen reviiiri 2023 lisättyinä rakenteilla tai tuotannossa olevat tuulipuistot.

Korsnäs in reviiri

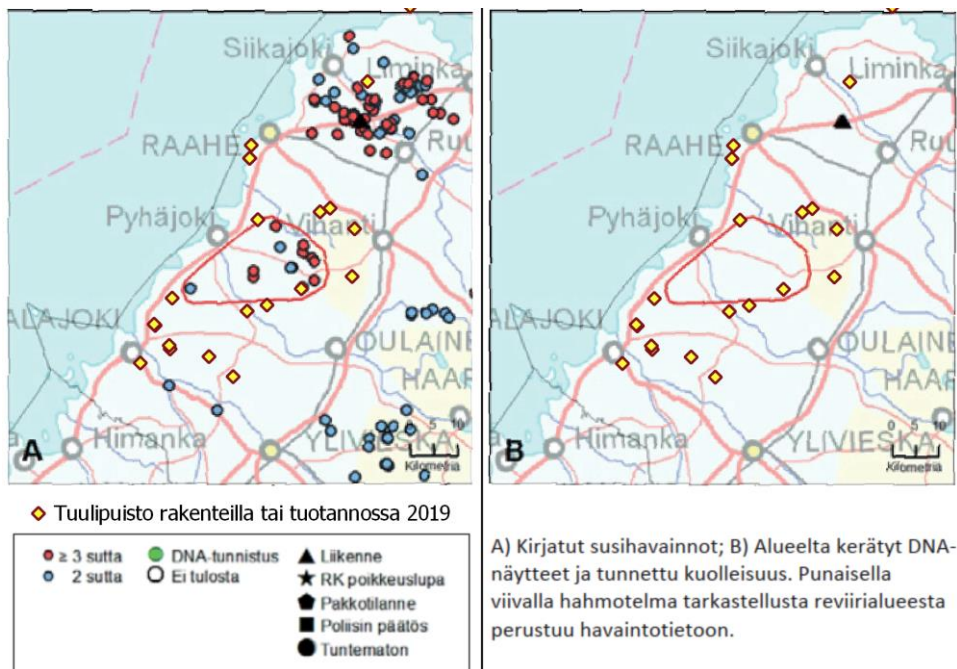
Korsnäs reviiri muodostunut 2022-23 alueelle jolla oli 7 tuulipuistohanketta ja yhteensä 75 voimalaa jo tuotannossa tai rakenteilla.

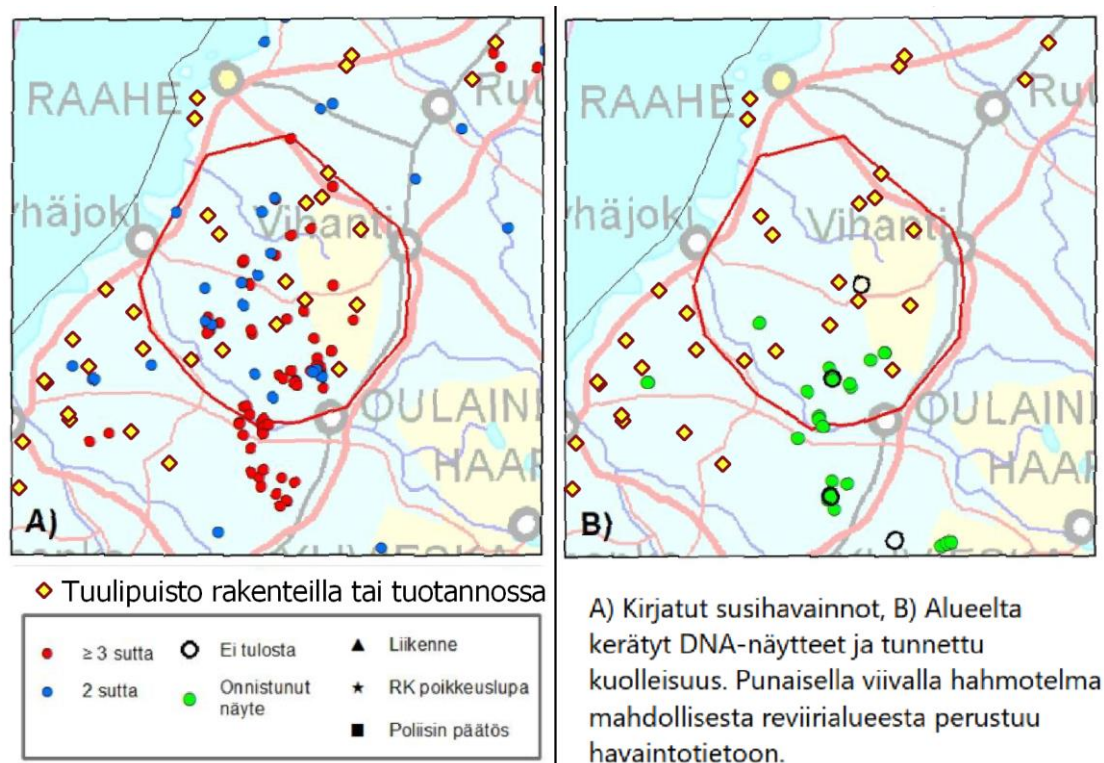
Korsnäs in reviiri 2023 lisättyinä rakenteilla tai tuotannossa olevat tuulipuistot.

Pyhäjoen reviiri

Pyhäjoen reviirillä oli 2018 tiedossa 4 sutta ja vuonna 2023 reviirillä oli 8 sutta. Vuonna 2019 reviirin alueella oli rakennettu 22 voimalaa ja sen jälkeen tullut 103 uutta voimalaa.

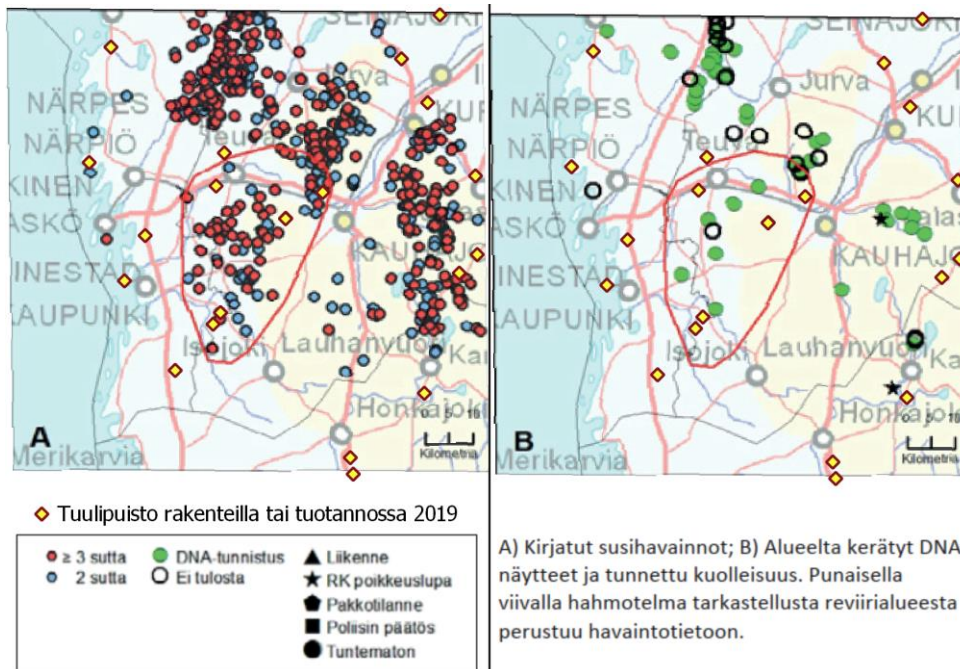
Pyhäjoen reviiri 2018. Lähde: Susikanta Suomessa 2018, Luonnonvarakeskus.

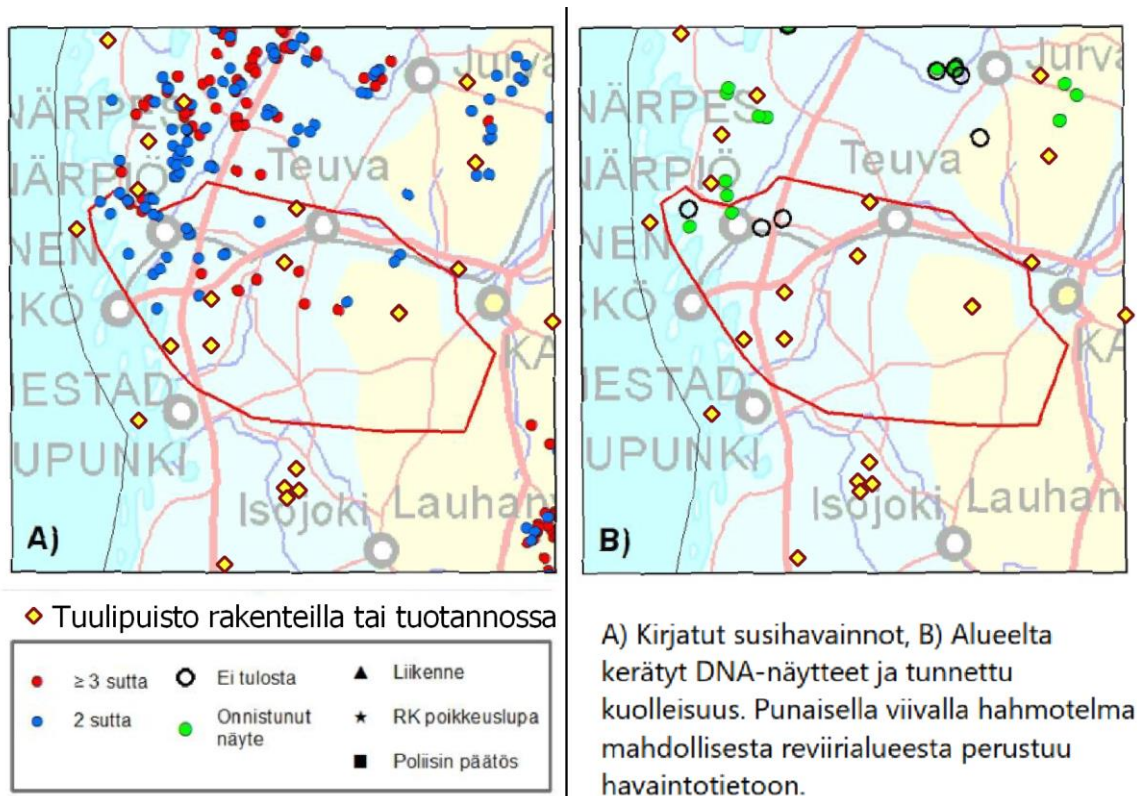
Pyhäjoen reviiri 2023 lisättyinä rakenteilla tai tuotannossa olevat tuulipuistot.

Kaskisen reviiri

Nykyinen Kaskisen reviiri on muodostunut vuosien 2021-2022 aikana vuoden 2018 Isojoen reviirin rajojen pohjoisosien alueelle. Nykyisen Kaskisen reviirin alueella sijaitsi vuonna 2018 8 tuotannossa olevaa tuulivoimalaa. Kaskisen reviiri on muodostunut alueelle, jolle on 5 vuoden aikana rakennettu 73 voimalaa. Isojoen reviiri on siirtynyt etelämmäs.

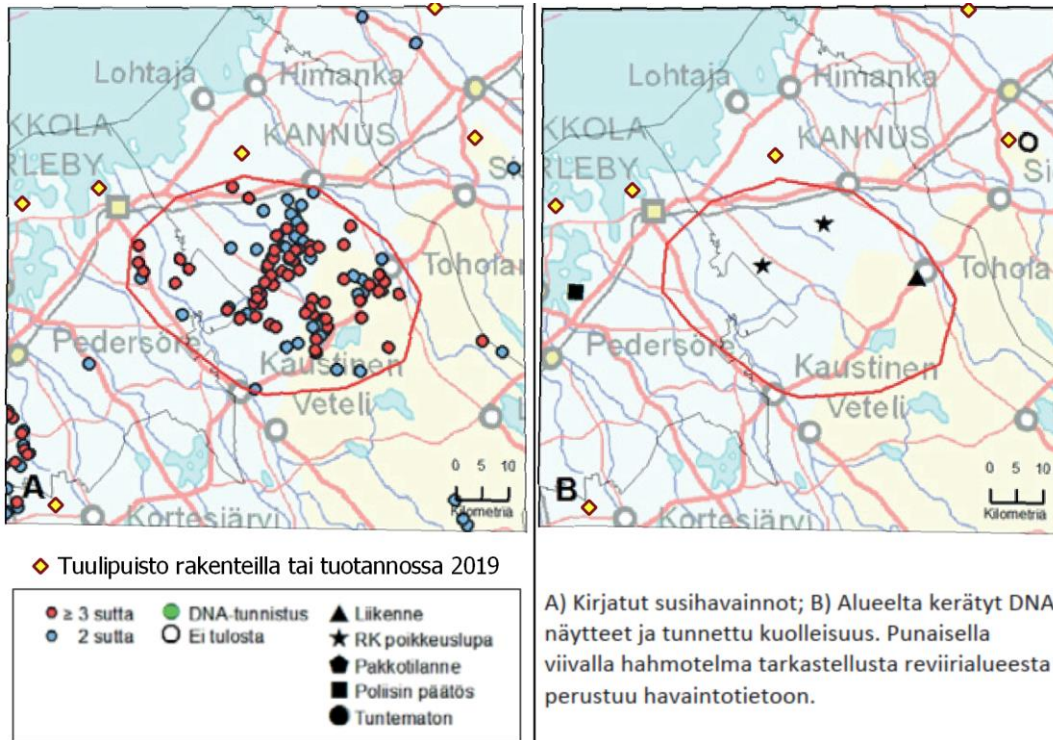
Isojoen reviiri 2018. Lähde: Susikanta Suomessa 2018, Luonnonvarakeskus.

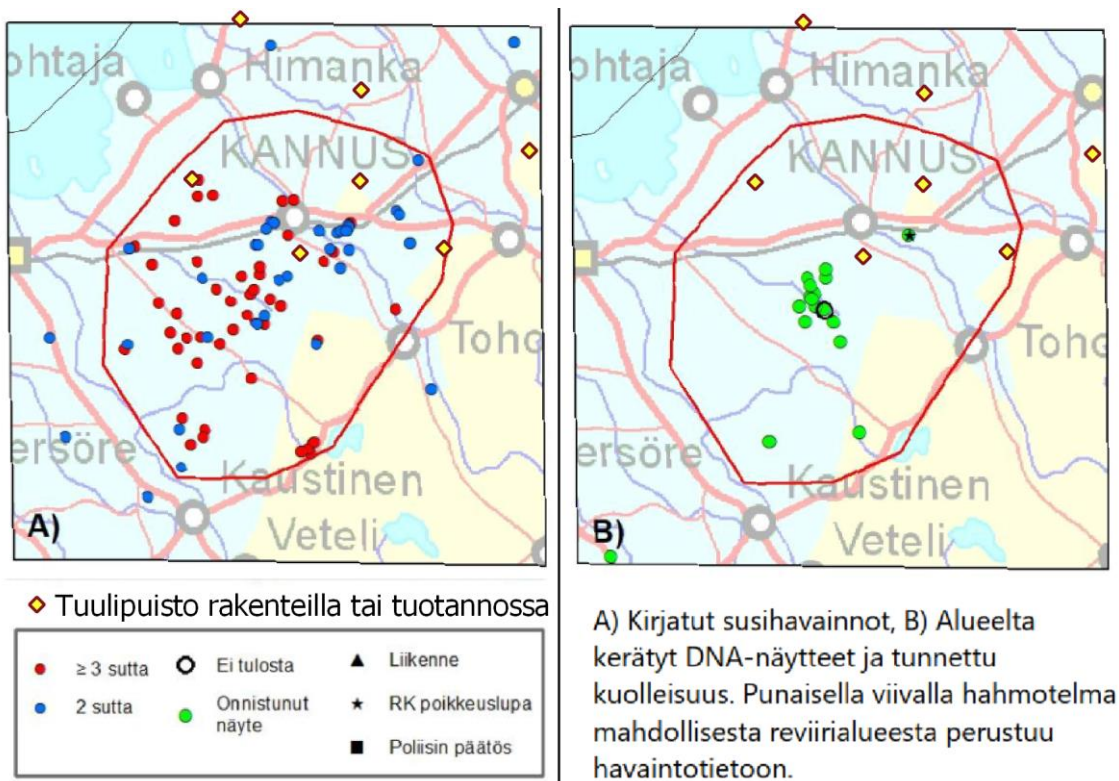
Kaskisen reviiri 2023 lisättyinä rakenteilla tai tuotannossa olevat tuulipuistot.

Toholammen reviiri

2018 Toholammen reviirillä oli arviolta 3 sutta ja ei yhtään rakennettua tai rakenteilla olevaa voimalaa. 2023 reviirillä todennettiin 7 susiysilöä ja rakenteilla tai rakennettu 4 tuulivoimahanketta, yht. 31 voimalaa.

Toholammen reviiri 2018. Lähde: Susikanta Suomessa 2018, Luonnonvarakeskus.

Toholammen reviiri 2023 lisättyinä rakenteilla tai tuotannossa olevat tuulipuistot.

Seppo Tallgren Toimitusjohtaja

Liitteet

Liite 1 Tuulivoimapuistot susireviireillä 2019

Liite 2 Tuulivoimapuistot susireviireillä 2023